

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Wodzisław Śląski

Kod krajobrazu: 24-341.15-097

Położenie administracyjne: Gmina Wodzisław Śląski,
Powiat wodzisławski

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Wodzisław Śląski jako przykład krajobrazu miejscowości z zachowanym układem historycznym (fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Wodzisław Śląski
ID	1911
Kod krajobrazu	24-341.15-097
Typ, podtyp krajobrazu	9a - Miejscowości z zachowanym układem historycznym
Typ rzeźby terenu*	D - Krajobrazy wzgórzowe
Kod mezoregionu*	341.15
Nazwa mezoregionu*	Płaskowyż Rybnicki
Typ krajobrazu naturalnego*	Nizin
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Peryglacjalne: równinne i faliste
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.3.2.d
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Wodzisławski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	29
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna niżowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	I.E.8
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Konurbacja katowicka, region przemysłowy
Położenie administracyjne	Gmina Wodzisław Śląski, Powiat wodzisławski
Powierzchnia (ha)	16,94

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - miejscowości z zachowanym układem historycznym, obejmujący założenie urbanistyczne centrum miasta Wodzisław Śląski.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium reprezentatywności, ze względu na występowanie zestawu cech charakterystycznych i właściwych dla modelowego, klasycznego wzorca danego podtypu;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na występujące nagromadzenia cennych obiektów zabytkowych i dobrze zachowany historyczno-zabytkowy układ urbanistyczny miasta, z przewagą zabudowy historycznej oraz współczesną zabudową dostosowaną kubaturą i charakterem do zabudowy historycznej. Brak terenów i obiektów wprowadzających dysharmonię w układzie przestrzennym i funkcjonalnym. Zachowany przestrzenny kontekstem wnętrza i zewnątrz krajobrazowego.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Krajobraz ścisłego centrum miasta Wodzisław Śląski o niewielkich walorach przyrodniczych związanych głównie z zielenią parkową zlokalizowaną w części południowo-wschodniej.

Walory kulturowe

Krajobraz w zasięgu zbliżonego do owalnego założenia historycznego układu urbanistycznego oraz z zielenią parkową. Zasadniczo jednostka pokrywa się z wpisanym do rejestru zabytków układem urbanistycznym miasta. W centralnej części zabytkowy rynek. W obrębie centrum występują liczne obiekty zabytkowe, w tym wpisane do rejestru budynki mieszkalne, kościoły, klasztor, zamek, park oraz ich otoczenia. Całość zabytkowego układu urbanistycznego ma wyróżniające się w skali regionalnej walory kulturowe.

Fizjonomia krajobrazu

Dominują typowe dla terenów zwartej zabudowy wnętrza krajobrazowe długie i wąskie związane z osiami kompozycyjnymi i widokowymi wzdłuż ulic. Ściany wnętrza z dużym nagromadzeniem obiektów zabytkowych, w tym wpisanych do rejestru. Niewielka ilość dominant i subdominant negatywnych; w części południowo-wschodniej na granicy negatywne dominanta centrum handlowego. Pozytywna dominanta kościoła Wniebowzięcia NMP wraz z krótką osią widokową wzdłuż ul. Styczyńskiego. Otwarcie widokowe związane z terenami rynku i zieleni parkowej. Całość komponuje się jako harmonijny krajobraz historycznego centrum miasta z pozostałościami terenów zieleni i licznymi obiektami zabytkowymi. Przez obszar przebiegają żółty turystyczny Szlak Jankowicki oraz niebieski Szlak Ewakuacji Więźniów Oświęcimskich.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Kościół ewangelicko-augsburski oraz budynek Sądu Rejonowego, zbieg ulic Minorytów i Sądowej (fot. Ewa Mackiewicz)

ZDJĘCIE NR 2

Rynek, wschodnie naroże z widocznym kościołem ewangelicko-augsburskim (fot. Ewa Mackiewicz)

ZDJĘCIE NR 3

Południowe naroże Rynku. Obecne zagospodarowanie placu. (fot. Ewa Mackiewicz)

ZDJĘCIE NR 4

Pałac Dietrichsteinów, obecnie muzeum (widok od ul. Ks. Płk. Wilhelma Kubsza) (fot. Ewa Mackiewicz)

ZDJĘCIE NR 5

Park Miejski – w tle Pałac Dietrichsteinów. Założenie pałacowo-parkowe ważne dla miasta (fot. Ewa Mackiewicz)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

